

SLUŻBA
WIĘZIENNA

DP- 0341 | 11 | 11 | 2288

ZAKŁAD KARNY W RZESZOWIE

Rzeszów 35-322, ul. Załęska 76; tel. 017 85 80 700; faks: 017 85 35 420

e-mail: zk_rzeszow@sw.gov.pl

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPE 2011-02-23

ZNE 1/7 NO 1376263

RPO-662082 / 110

Rzeszów, dnia 2011-02-18

do naczelnika oddz.
B

**Biuro Rzecznika
Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

MC
2011-02-24

Zakład Karny w Rzeszowie informuje, że w dniach 7 – 8 grudnia 2010 r. przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich wykonując zadania Krajowego Mechanizmu Prewencji dokonali wizytacji jednostki w zakresie sposobu traktowania osób pozbawionych wolności, ochrony przed torturami oraz innym okrutnym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem. Szczegółowe ustalenia z wizytacji znalazły swoje odzwierciedlenie w „Informacji o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Zakładzie Karnym w Rzeszowie” / RPO-662082-VII-7020/10/MC /.

Przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich dokonali wizytacji wszystkich oddziałów mieszkalnych oraz innych ważnych miejsc położonych na terenie jednostki, przeprowadzili indywidualne rozmowy z wieloma osadzonymi i funkcjonariuszami. W swoich czynnościach zwrócili uwagę w szczególności na: warunki socjalno – bytowe, żywienia, opiekę medyczną, sposób traktowania osadzonych, jakość oddziaływań penitencjarnych i terapeutycznych, zatrudnienie, prowadzoną działalność kulturalno – oświatową i sportową, korespondencję, widzenia i rozmowy telefoniczne, prawa osadzonych do informacji i złożenia skargi, usługi religijne.

W oparciu o dokonane czynności przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich stwierdzili, że w Zakładzie Karnym w Rzeszowie prawa osób pozbawionych wolności są przestrzegane.

Jednocześnie dla poprawy warunków odbywania kary pozbawienia wolności i wykonywania tymczasowego aresztowania wydano 18 wniosków i zaleceń.

W załączeniu przesyłam informację o sposobie i zakresie realizacji poszczególnych wniosków i zaleceń.

Z powierzeniem

DYREKTOR
Zakładu Karnego w Rzeszowie

mjr mgr Artur Biały

Wykonano w 2 egz.

1 egz. – adresat

2 egz. – a/a

INFORMACJA

O SPOSOBIE I ZAKRESIE REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH WNIOSKÓW I ZALECEŃ WYDANYCH PRZEZ PRZEDSTAWICIELI PRZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH W ZWIĄZKU Z WIZYTACJĄ ZAKŁADU KARNEGO W RZESZOWIE

W RAMACH KRAJOWEGO MECHANIZMU PREWENCJI

Ad. 1.

W celu zapewnienia funkcjonariuszom i pracownikom mającym bezpośredni kontakt z osadzonymi przeszkolenia mającego na celu wyeliminowanie przypadków niewłaściwego traktowania osadzonych podjęto następujące czynności:

- w dniu 03.02.2011 r. przeprowadzono szkolenie kadry penitencjarno – ochronnej dot. zasad służbowego zachowania w kontakcie z osadzonymi, przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz roli komunikacji społecznej. Szczególną uwagę zwrócono na konieczność absolutnego wyeliminowania nielicznych przypadków niewłaściwych zachowań funkcjonariuszy mogących stanowić naruszenie godności osobistej osadzonych.
- W kolejnych miesiącach 2011 roku zaplanowano dalsze szkolenia kadry pełniącej służbę w bezpośrednim kontakcie z osadzonymi z zakresu służbowego zachowania się, kulturalnego i zgodnego z obowiązującymi przepisami komunikowania się z podopiecznymi. Szkolenia te będą miały na celu wyeliminowanie ewentualnych przypadków niewłaściwego traktowania osadzonych oraz przypomnienie funkcjonariuszom o obowiązku traktowania osadzonych w sposób humanitarny z poszanowaniem godności osobistej.

Dodatkowo nawiązano kontakt ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego PROHUMANUM z siedzibą w Warszawie, które specjalizuje się między innymi w przeciwdziałaniu wszelkim przejawom dyskryminacji.

Aktualnie prowadzone są prace mające na celu przeprowadzenie przez przedstawicieli stowarzyszenia szkolenia w formie warsztatów dla funkcjonariuszy Służby Więziennej dotyczącego profilaktyki zachowań naruszających godność osobistą człowieka.

Uwzględniając znaczenie zagadnień humanitarnego traktowania osadzonych kierownictwo jednostki objęło omawianą problematykę stałym nadzorem.

Ad. 2.

Kierownictwo Zakładu Karnego w Rzeszowie od lat czyni starania w celu przyjęcia do Służby lub jako pracowników cywilnych w pełnym wymiarze czasu pracy większej niż dotychczas liczby lekarzy. Działania te polegają między innymi na zamieszczaniu ogłoszeń na stronach internetowych jednostki oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Rzeszowie, w lokalnej prasie, rozsyłaniu informacji poprzez już zatrudnionych w jednostce pracowników medycznych. Niestety, nie przynoszą one oczekiwanych rezultatów. Proponowane przez zakład karny warunki pracy i płacy nie satysfakcjonują potencjalnych kandydatów (dotyczy to zarówno etatów mundurowych, jak i cywilnych).

Większość lekarzy postrzega pracę w jednostce penitencjarnej w kategoriach dodatkowego zarobku na podstawie umowy kontraktowej lub umowy zlecenia. Brak dostatecznej liczby lekarzy powoduje niekiedy trudności w zapewnieniu wszystkich osadzonym, zgodnie z ich oczekiwaniami dostępności do usług lekarskich. Trzeba jednak wyraźnie podkreślić, iż osadzeni – mimo wspomnianych trudności – mają zabezpieczoną zarówno podstawową, jak i specjalistyczną opiekę lekarską. Jest ona sprawowana przez 2 lekarzy stomatologów, 8 pielęgniarek, technika protetyka, asystentkę stomatologiczną, 2 techników rtg przy czym jeden z nich posiada uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej, natomiast drugi uprawnienia technika fizykoterapii. Dodatkowo w formie kontraktów i umów cząstkowych zatrudnionych jest 13 lekarzy następujących specjalności:

- pulmonologicznej,
- psychiatrycznej,
- laryngologicznej,
- medycyny pracy,
- dermatologicznej,
- ortopedycznej,
- urologicznej,
- okulistycznej,
- radiologicznej,
- pierwszego kontaktu.

Okresy oczekiwania osadzonych na przyjęcie przez specjalistę są najczęściej krótsze, niż w ogólnodostępnej służbie zdrowia i wynoszą od jednego do trzech miesięcy. Świadczenia medyczne lekarza pierwszego kontaktu realizowane są na bieżąco. W nagłych przypadkach udzielana jest doraźna pomoc przez lekarzy Pogotowia Ratunkowego.

Mimo występujących obiektywnych trudności o charakterze systemowym kierownictwo Zakładu Karnego w Rzeszowie podejmuje i będzie podejmować w 2011 roku kolejne działania mające na celu wyeliminowanie przypadków trudności zapewnienia osadzonym możliwości przyjęcia przez lekarzy w tym specjalistów.

Ad. 3.

Posługi religijne wobec osadzonych pełni aktualnie 6 księży, w tym kapelan więzienny zatrudniony na 0,75 etatu. W ramach zadań określonych w zakresie obowiązków kapelan realizuje posługi indywidualne i zbiorowe adresowane zarówno do tymczasowo aresztowanych jak i skazanych. Osadzeni mogą zgłaszać się do kapelana na indywidualne rozmowy w zakresie problemów natury osobistej jak i realizacji posług religijnych. Zgodnie z obowiązującym Zarządzeniem Wewnętrznym w soboty realizowane są posługi religijne dla osadzonych tymczasowo aresztowanych w formie mszy świętej. Zarówno liczba jak i skład personalny grup uczestniczących we mszy św. podporządkowany jest konieczności zapewnienia właściwego toku śledztwa.

W ramach audycji własnych, szczególnie z myślą o tymczasowo aresztowanych pozostających w specyficznej sytuacji prawnej poprzez radiowęzeł emitowana jest niedzielna msza święta. Osadzonym udostępnia się prasę katolicką oraz gazetkę więzienną „Na Zamku”

w której znajduje się wkładka ze Słowem Bożym redagowanym przez kapelana więziennego. W każdym oddziale funkcjonują punkty biblioteczne w których osadzeni mogą wypożyczyć książki o treści religijnej. W ostatnim czasie dzięki działaniom kapelana zbiory biblioteczne zostały wzbogacone o kolejne 1250 woluminów. Mając na względzie pozytywny wpływ pracy duszpasterskiej na postawy i zachowania osób przebywających w warunkach izolacji więziennej kierownictwo jednostki będzie dążyło do wygospodarowania całego etatu dla kapelana więziennego. Systematycznie odbywają się spotkania religijne Odnowy w Duchu Świętym z osadzonymi przebywającymi

w naszej jednostce, ponadto przedstawiciele Apostolstwa Trzeźwości wspierają naszych podopiecznych w walce z uzależnieniem od alkoholu.

Ad. 4.

W Zakładzie Karny w Rzeszowie systematycznie, z uwzględnieniem możliwości finansowych prowadzi się prace remontowe mające na celu stałą poprawę warunków socjalno – bytowych osób pozbawionych wolności, funkcjonariuszy oraz obiektów i urządzeń niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania jednostki. Tylko w roku ubiegłym odnowiono wszystkie cele w Ośrodku Diagnostycznym oraz odmalowano 73 cele w pozostałych oddziałach mieszkalnych. Odnowiono także pokoje personelu oddziałów penitencjarnych A, B, C. Wymieniono okna we wszystkich celach pawilonu mieszkalnego C – oddział penitencjarny A.

W grudniu ubiegłego roku rozpoczęto remont pomieszczeń przeznaczonych do udzielania widzeń w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt osadzonego z osobami odwiedzającymi

W tym samym czasie ukończono remont sali widzeń i sąsiadującej z nią kantyny.

W harmonogramie prac remontowych do realizacji w 2011 roku zaplanowano w miesiącach styczeń - luty dokończenie wspomnianego remontu pomieszczenia do przeprowadzania widzeń w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt. W miesiącach luty - marzec zaplanowano remont pomieszczeń świetlicy w oddziałach I i IV. W ramach prac konserwacyjno-remontowych zaplanowano odmalowane najbardziej zniszczonych cel mieszkalnych w oddziałach I, II, III, IV, VII, VIII. Rozpoczęto remonty cel mieszkalnych w których występuje uszkodzenia podłoża /obluzowane klepki parkietowe/ i proces ten będzie kontynuowany w miarę posiadanych środków finansowych. Przewiduje się również odmalowanie pomieszczeń personelu Ośrodka Diagnostycznego i pokoiów psychologów w oddziale VIII.

W 2011 roku zaplanowano przeprowadzenie remontu drogi dojazdowej do budynku kuchni jako zadanie wynikające bezpośrednio z poleceń wydanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie.

Zakres prac modernizacyjnych uzależniony jest bezpośrednio od posiadanych środków finansowych. Prowadzone dotychczas działania remontowe opierały się na wykorzystaniu środków budżetowych oraz w niewielkim zakresie wiązały się z prowadzoną na terenie jednostki aktywizacją zawodową skazanych w formie szkoleń kursowych.

W ramach poszukiwania zewnętrznego wsparcia finansowego kierownictwo jednostki rozważa możliwości ubiegania się o dodatkowe środki przeznaczone na działalność remontową w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego.

Ad. 5.

W 2011 roku zaplanowano wykonanie pełnej zabudowy kącików sanitarnych w 30 celach. Do dnia dzisiejszego wyremontowano (zabudowano kąciki, ułożono terakotę i glazurę) kąciki sanitarne w 86 celach mieszkalnych. Wejścia do wyremontowanych kącików są przesłonięte nieprzeźroczystymi zasłonkami. Wymiana zniszczonych zasłonek w kącikach sanitarnych odbywa się na bieżąco. Tylko w 2010 roku wymieniono zasłonki w 180 celach mieszkalnych.

Ad. 6

W miarę posiadanych środków finansowych górne łóżka będą wyposażone w drabinki i zabezpieczenia przed upadkiem. Jednocześnie od wielu lat w sposób bardzo staranny wyznacza się dolne łóżka przede wszystkim tym skazanym u których występują różnego rodzaju zaburzenia i deficyty /np. osadzeni ze zdiagnozowaną padaczką, zwiększonym ryzykiem wystąpienia powikłanego zespołu abstynencyjnego, niepełnosprawni/.

Ad. 7.

Bezpośrednio po wizytacji przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich dokonano przeglądu jakości ręczników i ścierek wydawanych osadzonemu oraz wycofano z użycia nie nadające się do dalszego użytkowania.

Jednocześnie, na bieżąco odbywa się wymiana wyeksploatowanych ręczników, ścierek oraz pościeli codziennie w pralni tutejszego zakładu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych

w zakładach karnych i aresztach śledczych kurtka zimowa może być wydana osadzonemu na czas spaceru dla grup spacerowych lub na podstawie złożonego przez niego pisma. Stosowne informacje dotyczące w/w przepisów są wywieszane przy poczekalniach magazynu depozytowo-odzieżowego. W trosce o zdrowie osadzonych kurtki podlegają okresowemu przeglądowi w zakresie czystości i przydatności do dalszego użytkowania.

W pomieszczeniach łaźni funkcjonuje wentylacja mechaniczna nawiewno wywiewna. Brodziki w pomieszczeniach łaźni zostały wyposażone w maty antypoślizgowe. W łaźniach pawilonu A i B znajduje się po 18 natrysków. Jednorazowo z łaźni korzysta mniej niż osiemnastu osadzonych, odstęp pomiędzy natryskami w jednej linii zasilającej wynosi 80 cm, odstęp pomiędzy liniami zasilającymi wynosi 120 cm, Tak więc stwierdzenia niektórych osadzonych o niewystarczającej ilości natrysków i ciasnocie nie znajdują uzasadnienia.

W 2011 roku podobnie jak w latach ubiegłych wykonywany będzie remont sprzętu kwaterunkowego, w tym szafek więziennych. Zniszczony sprzęt kwaterunkowy w świetlicy oddziału IV został wymieniony na zdalny do użytku (krzesła świetlicowe).

Ad. 8.

W każdym oddziale mieszkalnym wyznaczone są cele mieszkalne dla osadzonych palących i niepalących. Ich liczba dostosowana jest do aktualnych potrzeb w konkretnym oddziale i określonym czasie.

Kadra wychowawcza systematycznie monitoruje przestrzeganie zasady odrębnego osadzania palących i niepalących. Należy jednak pamiętać, iż okresowo mogą pojawić się krótkotrwałe nieprawidłowości w tym zakresie wynikające ze wzrostu ogólnej liczby osadzonych przebywających w jednostce oraz manipulacyjnych zachowań konkretnych osadzonych, którzy np. chcąc przebywać w danej celi kilkakrotnie w ciągu roku zmieniają swoje deklaracje dotyczące palenia tytoniu. Takie zachowania niestety występują u wszystkich skazanych niezależnie od deklarowanego uczestnictwa w podkulturze przestępczej.

Ad. 9.

Oddział XI Zakładu Karnego w Rzeszowie o pojemności 27 miejsc jest przeznaczony dla osadzonych stwarzających poważne zagrożenie społeczne albo dla bezpieczeństwa jednostki. Wszystkie zastosowane w oddziale urządzenia techniczno – ochronne oraz rozwiązania architektoniczne i organizacyjne mają na celu pełne zapewnienie bezpieczeństwa jednostki, funkcjonariuszy w nim pracujących oraz ochronę społeczeństwa przed sprawcami często najbardziej niebezpiecznych przestępstw.

Uwzględniając powyższe ograniczono do niezbędnego minimum osadzanie w oddziale XI osób, które nie są zaliczone do kategorii wymagających osadzenia w wyznaczonej celi lub oddziale jednostki. Jeżeli dochodzi do takich działań to tylko w sytuacji konieczności zapewnienia wszystkim osadzonemu normy 3 m² powierzchni mieszkalnej i uniknięcia wydawania decyzji o przebywaniu w warunkach przeludnienia. Podejmowanie takich rozwiązań wynika bezpośrednio z zaleceń Centralnego Zarządu Służby Więziennej zawartych w pismach; BIS-401-58/09/4587 z dnia 09.10.2009 r. , BIS-073/9/11/267 z dnia 01.02.2011 r., BP-431/01/04/1115 z dnia 11.03.2004 r. zobowiązujących Dyrektorów

jednostek penitencjarnych do racjonalnego wykorzystywania każdego wolnego miejsca w jednostce w celu ograniczenia skutków przeludnienia.

Jednocześnie należy podkreślić, że osadzeni przebywający okresowo w oddziale XI, którzy nie zostali zakwalifikowani do kategorii tzw. niebezpiecznych nie doświadczają z tego tytułu żadnych dodatkowych dolegliwości i mają zapewnione wszystkie uprawnienia wynikające z odbywania kary w warunkach zakładu karnego typu zamkniętego.

Ad. 10.

Personel działu terapeutycznego systematycznie podejmuje działania motywujące skazanych do udziału w zajęciach terapeutycznych. Sytuacja w tym zakresie jest zróżnicowana w odniesieniu do skazanych uzależnionych od środków odurzających lub substancji psychotropowych przebywających w oddziale X i skazanych z niepsychotycznymi zaburzeniami psychicznymi lub upośledzonych umysłowo przebywających w oddziałach II i VI. Najczęściej brak gotowości nie tylko do udziału w zajęciach terapeutycznych, ale jakiegokolwiek proponowanej aktywności przejawiają osadzeni z niepsychotycznymi zaburzeniami psychicznymi. Wynika to bezpośrednio ze specyfiki występujących zaburzeń, ich dynamiki oraz niekiedy rozwoju chorób psychicznych. Osadzeni o których mowa są poddawani nie tylko oddziaływaniom terapeutycznym w rozumieniu psychoterapii ale także leczeniu poprzez podawanie w wielu przypadkach leków psychotropowych zleconych przez lekarza psychiatrę. Leki te w naturalny sposób spowalniają aktywność psychoruchową pacjenta, a czasami nawet uniemożliwiają udział w grupowych zajęciach terapeutycznych.

Jednym z warunków prowadzenia oddziaływań terapeutycznych na odpowiednio wysokim poziomie jest zapewnienie dostatecznej liczby personelu oddziału. Dlatego personel oddziałów dla skazanych z niepsychotycznymi zaburzeniami psychicznymi lub upośledzonych umysłowo został w ostatnim czasie uzupełniony o wychowawcę i psychologa. Obecnie oddziaływania wobec ok. 160 osadzonych przebywających w oddziałach II i VI prowadzi 3 wychowawców, 5 psychologów oraz terapeuta zajęciowy.

Ad. 11.

Kierownictwo jednostki podejmuje działania mające na celu przywrócenie funkcjonowania świetlicy w oddziale IX. W sytuacji zmniejszenia się populacji skazanych odbywających karę pozbawienia wolności po raz pierwszy świetlica zostanie ponownie uruchomiona. Działalność kulturalno-oświatowa, wychowania fizycznego i zajęć sportowych realizowana jest przez wychowawców w poszczególnych oddziałach mieszkalnych oraz trzech wychowawców Centrum Kulturalno - Oświatowego.

W bieżącym roku zaplanowano wyremontowanie najbardziej wyeksploatowanych świetlic. W ramach posiadanych środków finansowych sukcesywnie realizowane są zakupy nowych książek. Wzbogacanie księgozbioru realizowane jest również w ramach współpracy ze związkami wyznaniowymi i instytucjami zewnętrznymi. W taki sposób w 2010 r. pozyskano 170 książek. Przyjęto zasadę okresowej wymiany księgozbiorów pomiędzy oddziałowymi punktami bibliotecznymi a biblioteką centralną co spowoduje większą dostępność osadzonych do jej zasobów. Aktualnie wszystkie świetlice w oddziałach mieszkalnych wyposażone są w odbiorniki telewizyjne.

W 2010r. zrealizowano 45 różnego typu imprez kulturalno-oświatowych i sportowych o charakterze ogólnozakładowym, w których uczestniczyło ponad 1500 osadzonych.

Podkreślić należy, że administracja jednostki dąży do maksymalnego zagospodarowania czasu wolnego osadzonych, rozszerzania i wzbogacania oferty zajęć kulturalno-oświatowych i sportowych oraz obejmowania nimi jak największej populacji osób przebywających w naszej jednostce penitencjarnej.

Ad. 12.

Uwzględniając potrzebę pewnego różnicowania w ciągu roku godzin rozpoczęcia spacerów osadzonych przyjęto w 2011 roku zasadę rotacyjnego konstruowania grafiku spacerów. W systemie półrocznym zaplanowano zmiany w doprowadzaniu skazanych z poszczególnych oddziałów. Pojawiające się wśród niektórych osadzonych z niepsychotycznymi zaburzeniami psychicznymi lub upośledzonych umysłowo przebywających w oddziałach terapeutycznych /oddział II i VI/ zastrzeżenia odnośnie zbyt wczesnych godzin rozpoczęcia spaceru /godz. 7.00/ znajdują swoje odzwierciedlenie w zmienionych grafikach. Jednocześnie należy podkreślić, że zasadniczym celem dotychczas stosowanego systemu polegającego na wyznaczaniu godzin porannych na realizację spacerów wobec omawianej kategorii skazanych była konieczność wykonywania bezpośrednich wskazań lekarskich dotyczących zakazu przebywania w warunkach dużego nasłonecznienia / ważne szczególnie w okresie wiosny i lata/ przez osoby zażywające leki psychotropowe. Jak już wcześniej wskazano wielu osadzonych oddziału terapeutycznego przyjmuje takie leki. Zastrzeżenia dotyczące wspólnego odbywania spacerów przez osadzonych palących i niepalących będą uwzględniane w miarę możliwości wynikających z ogólnego poziomu zaludnienia jednostki. Istotną wydaje się informacja, że zdecydowana większość pól spacerowych zlokalizowanych jest na otwartej, stosunkowo dużej powierzchni dzięki czemu ewentualne uciążliwości wynikające z przebywania osób palących praktycznie nie występują. Dodatkowo przewiduje się wyznaczenie miejsc do palenia w ramach poszczególnych pól spacerowych. Dotychczas administracja jednostki nie odnotowała skarg osadzonych na wspólne odbywanie spacerów osób palących z niepalącymi.

W zakresie realizacji spacerów wprowadzono także zasadę kontynuowania spaceru po zaspokojeniu potrzeb fizjologicznych, jeśli osadzony wrazi taką gotowość.

Ad. 13.

Osadzeni przebywający w jednostce zgodnie z zasadą indywidualizacji mają zapewnioną opiekę psychologiczną. W jednostce pełni służbę 13 psychologów w ramach działu penitencjarnego, terapeutycznego i ośrodka diagnostycznego, w tym dwóch zajmuje stanowiska kierownicze. Konsultacje psychologiczne realizowane są systematycznie, zgodnie z potrzebami osadzonych w tym zakresie. Na przestrzeni ubiegłego roku psycholodzy przeprowadzili między innymi 5405 konsultacji psychologicznych. Dodatkowo byli bezpośrednio zaangażowani w realizację innych form oddziaływań, np. prowadzenie programów kierowanych wobec wyodrębnionych kategorii osadzonych; uzależnionych, sprawców przestępstw seksualnych, z zakresu profilaktyki agresji, podwyższania kompetencji społecznych.

Ad. 14.

W grudniu 2010 roku zakupiono i przekazano do oddziałów mieszkalnych nowe Kodeksy Karne Wykonawcze, na bieżąco uaktualniany jest system informacji prawnej LEX o nowe akty prawne z którymi może zapoznać się każdy funkcjonariusz jednostki.

W bieżącym roku sukcesywnie realizowane będą zakupy aktualnych aktów prawnych w celu ich wymiany w oddziałach mieszkalnych. Działania te jednak w dużej mierze uzależnione są od posiadanych środków finansowych.

Ad. 15.

Wyposażono wszystkie cele przejściowe w aktualne porządki wewnętrzne. Na bieżąco uzupełniane są akty prawne, które zniszczyli osadzeni nowo przyjęci do jednostki. Wychowawcy podczas wizytacji cel mieszkalnych sprawdzają stan wyposażenia cel przejściowych oraz stan aktów prawnych będących do dyspozycji osadzonych i w razie potrzeby dokonują wymiany zniszczonych egzemplarzy. Niestety, często obserwuje się

brak dbałości osadzonych o wyposażenie cel przejściowych, co generuje dodatkowe koszty. Wyjaśnieniem takiego stanu jest specyficzny charakter celi przejściowej oraz występowanie u części osadzonych poważnych dolegliwości psychofizycznych w formie np. powikłanego zespołu abstynencyjnego.

Ad. 16.

Mając na uwadze specyfikę populacji osadzonych przebywających w oddziale XI oraz poziom zagrożenia dla bezpieczeństwa jednostki aktualnie prowadzone są uzgodnienia techniczno – ochronne związane

z potrzebą zamontowania w ramach pól spacerowych ławek. Uzgodnienia dotyczą między innymi określenia materiałów z jakich ławki mogą być wykonane, sposobu trwałego zamontowania do podłoża oraz wskazania ich wysokości uwzględniającej zalecenia ergonomii oraz warunki bezpieczeństwa. Określenie powyższych parametrów jest niezbędne dla zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa funkcjonariuszy i jednostki jako całości.

Ad. 17.

Trwają prace w zakresie przeredagowania § 43 Zarządzenia Wewnętrznego polegające na doprecyzowaniu zapisów dotyczących częstotliwości korzystania z aparatu samoinkasującego przez osadzonych w taki sposób aby zapobiec ich błędnej interpretacji. Należy zauważyć, iż zgodnie z § 43, pkt. 4 wspomnianego przepisu, w sytuacjach szczególnie ważnych dla osadzonego istnieje możliwość zrealizowania rozmowy telefonicznej poza ustaloną kolejnością (i jest to realizowane w praktyce).

W związku z poddaniem w wątpliwość zgodności zapisów Zarządzenia Wewnętrznego (§ 21, pkt. 1) z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 26.11.1996 roku w sprawie określenia zasad dopuszczalności używania wyrobów tytoniowych w obiektach zamkniętych podległych Ministrowi Sprawiedliwości kierownictwo jednostki zwróci się o opinię prawną dotyczącą możliwości wprowadzania jakichkolwiek ograniczeń w tym zakresie.

Ad. 18.

W celu stworzenia szerszych możliwości informowania osadzonych o prawnych i praktycznych skutkach wyroków Trybunału Konstytucyjnego oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka podjęto działania poprzez wykorzystanie następujących form:

- a/ przeprowadzanie pogadarek w ramach programów edukacyjnych przez wychowawców i wolontariuszy bezpośrednio w oddziałach mieszkalnych,
- b/ audycje własne emitowane za pośrednictwem radiowęzła,
- c/ ogłoszenia na tablicach informacyjnych.

Realizowane dotychczas oraz planowane do przeprowadzenia w 2011 r. przedsięwzięcia powinny, zgodnie z sugestią wizytujących jednostkę przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich prowadzić do dalszej poprawy warunków odbywania kary pozbawienia wolności oraz wykonywania tymczasowego aresztowania w Zakładzie Karnym w Rzeszowie.

DYREKTOR
Zakładu Karnego w Rzeszowie

mjr mgr Artur Biały

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
RPO-662082-VII-7020/10/MC**

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”

Warszawa, 1 marca 2011 r.

mjr Artur Biały
Dyrektor Zakładu Karnego
Rzeszów-Załęże
ul. Załęska 76
35-322 Rzeszów

1550295
wystawo faksom

W odpowiedzi na pismo z dnia 18 lutego 2011 r., uprzejmie dziękuję za ustosunkowanie się do zaleceń oraz wniosków zawartych w Informacji o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w podległej Panu Dyrektorowi jednostce.

Jednocześnie zwracam się z uprzejmą prośbą o przesłanie drogą faksową (0-22 551 79 86) zaleceń Centralnego Zarządu Służby Więziennej zawartych w piśmie z dnia 1 lutego 2011 r. (BIS-073/9/11/267).

Z poważaniem

ZASTĘPCA DYREKTORA ZESPOŁU

Magdalena Chmielak

ANALIZY

t. 30.04.

**SŁUŻBA
WIĘZIENNA**

ZAKŁAD KARNY W RZESZOWIE

Rzeszów 35-322, ul. Załęska 76; tel. 017 85 80 700; faks: 017 85 35 420

e-mail: zk_rzeszow@sw.gov.pl

RPO-662082/10

DP – 503/76/11/929

Rzeszów 02.03.2011
BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPŁ. 2011 -03- 14
ZAL. 212 NR 1380612

**Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich**

Zespół „Krajowy Mechanizm Prewencji”

Al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

MC
2011-03-16

W nawiązaniu do faksu z dnia 01.03.2011r. sygn. RPO-662082-VII-7020/10/MC w załączeniu przesyłam kserokopię zaleceń Centralnego Zarządu Służby Więziennej zawartych w piśmie o sygnaturze BIS-073/9/11/267 z dnia 1 lutego 2011r.

Z poważaniem

DYREKTOR
Zakładu Karnego w Rzeszowie

mjr mgr Artur Biały

Wyk. w 2 egz.

1. Adresat

2. a/a

KK

Warszawa, dnia 4 lutego 2011 r.

ZASTĘPCA DYREKTORA GENERALNEGO
Służby Więziennej

OKRĘGOWY INSPEKTOR
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ
W RZESZOWIE

01. LUT. 2011

L. dz. 490

BIS - 073/9/11/2011

Handwritten notes and signatures:
- my R. 22
- my H. Koet
- my A. 17 del

DYREKTOR OKRĘGOWY
Służby Więziennej w Rzeszowie
płk. mgr Jacek Kiliński
OK. 02. 17

Pani/Pan
Dyrektor Okręgowy
Służby Więziennej
wa rozdzielnika

W związku ze stałym, stopniowym wzrostem poziomu zaludnienia jednostek penitencjarnych, przewiduje się, że w najbliższym czasie liczba osadzonych zakwaterowanych w zakładach karnych i aresztach śledczych może przekroczyć w skali kraju ogólną pojemność tych zakładów i aresztów, co oznacza wystąpienie stanu tzw. przeludnienia i konieczność podjęcia działań, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie trybu postępowania właściwych organów w wypadku, gdy liczba osadzonych w zakładach karnych lub aresztach śledczych przekroczy w skali kraju ogólną pojemność tych zakładów (Dz. U. Nr 202, poz. 1584).

Należy zauważyć bowiem, że według stanu na dzień 28 stycznia 2011 r. zaludnienie zakładów karnych i aresztów śledczych w skali kraju wynosiło 98,6%. Obserwuje się przy tym znaczny wzrost zaludnienia w styczniu bieżącego roku (od dnia 1 stycznia 2011 r. nastąpił wzrost o 1199 osadzonych), co może wskazywać na pewną stałą tendencję wzrostową. Jednocześnie wzrost zaludnienia dotyczy jedynie populacji skazanych, stwierdza się bowiem spadek zaludnienia w aresztach śledczych.

Natomiast analiza cotygodniowych meldunków o zaludnieniu jednostek penitencjarnych wskazuje, że w niektórych jednostkach penitencjarnych, występują istotne różnice w zaludnieniu poszczególnych oddziałów mieszkalnych. W związku z tym należy podkreślić, że w okresie rosnącego zaludnienia, niezwykle ważna jest kwestia racjonalnego wykorzystania miejsc zakwaterowania w oddziałach i celach mieszkalnych.

Mając na względzie wzrastające zaludnienie jednostek penitencjarnych i tym samym możliwość ponownego wystąpienia stanu przeludnienia, polecam:

- 1) dokonać oceny sposobu wykorzystania miejsc zakwaterowania osadzonych w podległych zakładach karnych i aresztach śledczych. Stwierdzając występujące w tym zakresie możliwości, proszę niezwłocznie podjąć

odpowiednie działania mające na celu dostosowanie liczby cel przeznaczonych dla poszczególnych kategorii osadzonych, do faktycznych potrzeb występujących w tym czasie w danej jednostce penitencjarnej. Dokonując niezbędnych działań zmierzających do zapewnienia równomiernego zaludnienia poszczególnych oddziałów mieszkalnych, nie należy zapominać o konieczności zapewnienia bezpieczeństwa osobom pozbawionym wolności oraz właściwej izolacji osób tymczasowo aresztowanych;

- 2) dokonać analizy zaludnienia podległych aresztów śledczych oceniając możliwość utworzenia w tych jednostkach oddziałów zakładów karnych (nawet o niewielkiej pojemności), w celu wykorzystania wolnych miejsc zakwaterowania;
- 3) realizować, wszelkie planowane remonty, w możliwie jak najkrótszych okresach czasu i w sposób umożliwiający wyłączenie jak najmniejszej liczby miejsc zakwaterowania (rotacyjnie);
- 4) rozważyć możliwość podjęcia innych działań, w oparciu o istniejące instrumenty prawne, które mogą przeciwdziałać wystąpieniu przeludnienia w podległych jednostkach penitencjarnych. W szczególności należy mieć na uwadze obowiązki zawarte w pkt 4 pisma Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 30 czerwca 2010 r. nr BIS – 073/45/10/1782, dotyczącego działań podejmowanych przez dyrektorów okręgowych Służby Więziennej w związku z wystąpieniem stanu „braku przeludnienia”.

Informację o poczynionych ustaleniach i podjętych działaniach oraz wynikach tych ustaleń i działań, proszę nadesłać za pośrednictwem telefaksu w terminie do dnia 11 lutego 2011 r. (nr faxu 22-640-84-72).

Jednocześnie chcę podkreślić, że w najbliższym okresie działania przeciwdziałające ponownemu wystąpieniu stanu przeludnienia należy traktować jako absolutny priorytet Służby Więziennej.

ptk Krzysztof Keller

Przesłano telefaksem:

Do wiadomości:
Komendant COS SW w Kallszu
Komendant OS SW w Kulach
PW/pw

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
RPO-662082-VII-7020/10/MC**

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

**Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”**

Warszawa, 17 maja 2011 r.

mjr Artur Biały
Dyrektor Zakładu Karnego
Rzeszów-Załęże
ul. Załęska 76
35-322 Rzeszów

1566646

W odpowiedzi na pismo z dnia 18 lutego 2011 r. (znak pisma: DP-0341/11/11/2288), uprzejmie proszę o przesłanie opinii prawnej, o której mowa w punkcie 17 nadesłanego przez Pana Dyrektora pisma.

ANALIZY t.30.06

DYREKTOR ZESPOŁU

Justyna Róża Lewandowska
Justyna Róża Lewandowska

SŁUŻBA
WIĘZIENNA

ZAKŁAD KARNY W RZESZOWIE

Rzeszów 35-322, ul. Załęska 76; tel. 017 85 80 700; faks: 017 85 35 420

e-mail: zk_rzeszow@sw.gov.pl

DOP - 072/8/11/20121

RPO- 662082/10

Rzeszów, 01.06.2011 r.

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2011-06-07

ZAL. 1/2 NR 1399/211

Biuro

Rzecznika Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77

00 - 090 Warszawa

MC

2011-06-09

dot. - RPO-662082-VII-7020/10/MC

W odpowiedzi na pismo z dnia 17-05-2011 r. przesyłam w załączeniu opinię prawną w sprawie zgodności zapisów porządku wewnętrznego Zakładu Karnego w Rzeszowie, wprowadzającego zakazy palenia tytoniu w określonych miejscach i sytuacjach, z przepisami powszechnie obowiązującymi.

Podzielam stanowisko zawarte w opinii, że względy dyscypliny i porządku, którymi należy się kierować przy ustalaniu porządku wewnętrznego, przemawiają za zasadnością wprowadzenia zakazów palenia tytoniu, również w celach dla osadzonych palących, w czasie apelu i wizytowania pomieszczeń przez przełożonych. Zakaz palenia w okresie ciszy nocnej uzasadniony jest względami zdrowotnymi współosadzonych w celi.

Zakazy palenia tytoniu podczas zbiorowych zajęć świetlicowych i w salach terapii, a także w czasie poruszania się po terenie zakładu oraz zakaz palenia tytoniu podczas widzeń spowodowane są względami porządkowymi oraz ochroną zdrowia współosadzonych. Nie bez znaczenia jest również konieczność zapewnienia powierzchni wolnej od dymu dla osób odwiedzających osadzonych, w tym dzieci.

Z tych przyczyn uważam, że uzasadnione jest zachowanie istniejącej regulacji porządku wewnętrznego odnoszącej się do wymienionych w nim zakazów palenia tytoniu.

Z poważaniem

Wyk. w 2 egz.
1 adresat
2 au
JW

DYREKTOR
Zakładu Karnego w Rzeszowie

mjr mgr Artur Biały

Opinia prawna

w sprawie ewentualnych zmian porządku wewnętrznego obowiązującego w zakładzie
w zakresie określania miejsca i czasu palenia tytoniu

Podczas wizyty przedstawicieli Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, która miała miejsce w XI 2010 r., osadzeni w trakcie rozmów kwestionowali zapisy § 21 porządku wewnętrznego Zakładu Karnego w Rzeszowie z przepisami powszechnie obowiązującymi, a zwłaszcza z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1996 r. w sprawie określenia zasad dopuszczalności używania wyrobów tytoniowych w obiektach zamkniętych podległych Ministrowi Sprawiedliwości (Dz. U. Z 1996 r. nr 140 poz. 658 ze zm.).

Na podstawie przepisów § 14 ust. 2 pkt. 6) regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz. U. Z 2003 r. nr 152 poz.1493) oraz § 14 ust. 2 pkt 6) regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania (Dz. U. z 2003 r. nr 152 poz.1494) w dziale I rozdziale VIII (§ § 20 i 21) zarządzenia wewnętrznego Nr 22/10/DP Dyrektora Zakładu Karnego w Rzeszowie z dnia 25 maja 2010 r. w sprawie ustalenia zasad porządku wewnętrznego obowiązującego w zakładzie oraz stosowania ulg (zwanego dalej „porządkiem wewnętrznym”) określone zostały pora i miejsca, w których dozwolone jest palenie wyrobów tytoniowych. Zgodnie § 20. ust. 1. porządku wewnętrznego zezwala się osadzonym na palenie tytoniu w następujących miejscach: w celach mieszkalnych wyznaczonych dla palących, w wyznaczonych miejscach do palenia, oraz w trakcie trwania spaceru. W ust. 2., uwzględniając specyfikę oddziału IX określono, iż w tym oddziale zezwala się na palenie tytoniu tylko w wyznaczonych do tego miejscach. W § 21 porządku wewnętrznego wprowadzono regulacje precyzujące w jakich okolicznościach zabronione jest palenie tytoniu. Zgodnie z nimi nie wolno palić tytoniu w czasie apelu, wizytowania pomieszczeń przez przełożonych, zbiorowych zajęć organizowanych w świetlicach, salach terapii i innych miejscach, a także w czasie poruszania

się po terenie zakładu oraz ciszy nocnej. Ponadto zakaz palenia tytoniu obowiązuje w całym kompleksie pomieszczeń, gdzie realizowane są widzenia.

Wątpliwości osadzonych, zgłaszane przedstawicielom Biura RPO, koncentrowały się na zgodności zapisu § 21 porządku wewnętrznego z powołanym wyżej rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1996 r. w sprawie określenia zasad dopuszczalności używania wyrobów tytoniowych w obiektach zamkniętych podległych Ministrowi Sprawiedliwości. Z wyjątkiem osób przebywających w oddziale IX, do pozostałych osadzonych zastosowanie miała reguła zawarta w § 2 ust. 1 rozporządzenia, na mocy której w aresztach śledczych oraz zakładach karnych typu zamkniętego dopuszcza się możliwość używania wyrobów tytoniowych w celach mieszkalnych przez osoby pozbawione wolności, zwane dalej "osadzonymi". Według § 2 ust 2 omawianego rozporządzenia dla osadzonych używających wyrobów tytoniowych wyznacza się odrębne cele mieszkalne.

Interpretacja przytoczonych zapisów § 21 porządku wewnętrznego w świetle § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1996 r. może budzić wątpliwości, ponieważ regulacja tego rozporządzenia jest lakoniczna i stanowi tylko, że dla osadzonych używających wyrobów tytoniowych wyznacza się odrębne cele mieszkalne, pominięta została kwestia możliwych ograniczeń palenia tytoniu w celach przeznaczonych dla osadzonych palących.

Analiza przepisów § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1996 r, a także § 14 ust. 2 pkt. 6) regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności i § 14 ust. 2 pkt 6) regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania prowadzi do wniosku, że dyrektor mógł wprowadzić ograniczenia precyzujące w jakich sytuacjach zabronione jest palenie tytoniu w celach przeznaczonych dla osadzonych palących. Samo brzmienie przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1996 r. „dopuszcza się możliwość używania wyrobów tytoniowych w celach mieszkalnych” sugeruje, że możliwość używania wyrobów tytoniowych przez osadzonych może zostać niedopuszczona lub ograniczona przez dyrektora.

Z kolei regulaminy organizacyjno-porządkowe wykonywania kary i wykonywania tymczasowego aresztowania nakazują dyrektorowi przy ustalaniu porządku wewnętrznego m.in. uwzględnienie utrzymania bezpieczeństwa, dyscypliny i porządku oraz zapewnienia właściwych warunków bytowych, sanitarnych i zdrowotnych (w obydwóch przypadkach § 1-1

ust. 1 rozporządzeń w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego). Przyniesione względy dyscypliny i porządku, a także zapewnienie warunków zdrowotnych przemawiały za zasadnością wprowadzenia regulacji, zgodnie z którą, również w celach dla osadzonych palących, nie wolno palić tytoniu w czasie apelów, wizytowania pomieszczeń przez przełożonych oraz ciszy nocnej. Należy zaakcentować, że konieczność zapewnienia właściwej dyscypliny podczas apelów i wizytowania przez przełożonych uzasadniają wprowadzenie zakazu palenia w tym czasie. Zakaz palenia w okresie ciszy nocnej uzasadniony jest względami zdrowotnymi współosadzonych w celi.

Z kolei zakazy palenia tytoniu podczas zbiorowych zajęć organizowanych w świetlicach, salach terapii i innych miejscach, a także w czasie poruszania się po terenie zakładu oraz zakaz palenia tytoniu w całym kompleksie pomieszczeń, gdzie realizowane są widzenia również są uzasadnione względami porządkowymi oraz ochroną zdrowia współosadzonych uczestniczących w zajęciach świetlicowych, terapeutycznych, przemarszach i widzeniach. Nie bez znaczenia jest również konieczność zapewnienia powierzchni wolnej od dymu dla osób odwiedzających osadzonych, w tym dzieci.

Zaprezentowane argumenty prowadzą do wniosku, że wymienione w § 21 porządku wewnętrznego sytuacje uzasadniają wprowadzenie zakazów palenia tytoniu, również w celach przeznaczonych dla osadzonych palących. Regulacje te nie przekraczają delegacji do ustalenia porządku wewnętrznego jakie są przewidziane w regulaminach organizacyjno-porządkowych wykonywania kary pozbawienia wolności i wykonywania tymczasowego aresztowania.

Zwrócić trzeba uwagę, że w ostatnich dniach uległ zmianie stan prawny. Otóż z dniem 16 maja 2011 r. zostało uchylone rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1996 r. w sprawie określenia zasad dopuszczalności używania wyrobów tytoniowych w obiektach zamkniętych podległych Ministrowi Sprawiedliwości. Ustawa z dnia 8 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2010 r. nr 81 poz. 529) w art. 3 stanowi, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55) zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na

podstawie art. 5a ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Ponieważ ustawa zmieniająca weszła w życie 15 listopada 2010 r., z dniem 16 maja pośrednio zostało uchylone rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1996 r. Należy spodziewać się wydania nowego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w tej sprawie, ponieważ ustawa przewiduje delegację do określenia szczegółowych warunków używania wyrobów tytoniowych na terenie podlegających mu obiektów oraz środków przewozu osób, uwzględniając potrzebę zachowania miejsc pracy, nauki i służby jako stref wolnych od dymu tytoniowego oraz ochrony niepalących przed dymem tytoniowym.

Na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości znajduje się projekt rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków używania wyrobów tytoniowych na terenie obiektów podlegających Ministrowi Sprawiedliwości oraz w środkach przewozu osób z dnia 11 kwietnia 2011 r., który został wysłany do uzgodnień międzyresortowych. Projektowana regulacja w opiniowanym zakresie jest identyczna jak w uchylonym rozporządzeniu z 26 listopada 1996 r.:

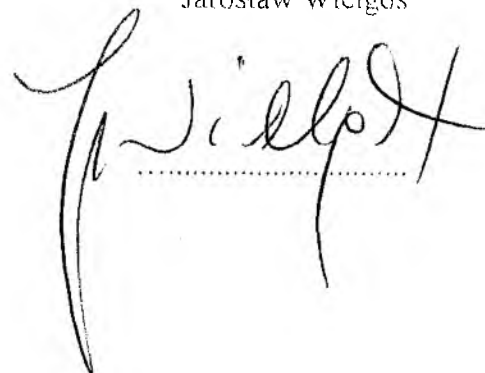
„§ 3.1. Na terenie aresztów śledczych oraz zakładów karnych typu zamkniętego dopuszcza się możliwość używania wyrobów tytoniowych przez osadzonych w celach mieszkalnych.

2. Dla osadzonych używających wyrobów tytoniowych wyznacza się odrębne cele mieszkalne”

W tej sytuacji przytoczone wyżej argumenty oraz konkluzja opinii pozostają aktualne, gdyż projektowane rozporządzenie nie wprowadza odmiennych regulacji od istniejących dotychczas.

radca prawny

Jarosław Wielgos

Wyk. w 2 egz.
1 / Dyrektor ZK w/m
2 / aa
JW

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-662082-VII-7020/10/MC

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 19 lipca 2011 r.

Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”

mjr Artur Biały

Dyrektor Zakładu Karnego

Rzeszów-Załęże

ul. Załęska 76

35-322 Rzeszów

1580144

Szanowny Panie Dyrektore,

W odpowiedzi na pismo z dnia 1 czerwca 2011 r. (znak pisma DOP-072/8/11/20121), dziękuję za nadesłaną opinię prawną w sprawie ewentualnych zmian porządku wewnętrznego obowiązującego w zakładzie w zakresie określenia miejsca i czasu palenia tytoniu.

Krajowy Mechanizm Prewencji podtrzymuje swoje stanowisko w zakresie niezgodności zapisów § 21 Zarządzenia Wewnętrznego z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1996 r. w sprawie określenia zasad dopuszczalności używania wyrobów tytoniowych w obiektach podległych Ministrowi Sprawiedliwości (akt obowiązujący w dniu wizytacji). Obecnie zapisy zarządzenia są niezgodne z analogiczną regulacją zawartą w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie określenia zasad dopuszczalności używania wyrobów tytoniowych w obiektach podległych Ministrowi Sprawiedliwości.

Krajowy Mechanizm Prewencji nie może zgodzić się ze stwierdzeniem zawartym w nadesłanej opinii prawnej, iż zakaz palenia w celach dla palących w okresie ciszy nocnej uzasadniony jest względami zdrowotnymi współosadzonych w celi.

W tym miejscu należy wskazać, iż zdaniem Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, które zostało wyrażone w piśmie do Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 20 września 2006 r., w zakładach karnych typu półotwartego zasadnym jest wyznaczenie cel dla skazanych używających wyrobów tytoniowych, tak jak w zakładach karnych typu zamkniętego, w celu umożliwienia im palenia tytoniu w godzinach, w których cele

1580144

a/a

mieszkalne pozostają zamknięte. W związku z powyższym należy uznać, iż zakaz palenia tytoniu w celach w porze nocnej jest sprzeczny z przedstawionym stanowiskiem.

Mając na uwadze powyższe, Krajowy Mechanizm Prewencji podtrzymuje swoją rekomendację zawartą w Informacji o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Zakładzie Karnym w Rzeszowie-Załężu (pkt 17), dotyczącą zmiany Zarządzenia Wewnętrznego poprzez wyeliminowanie zakazu palenia wyrobów tytoniowych w porze nocnej w celach dla osób palących.

2 powołaniem

DYREKTOR ZESPOŁU

Justyna Róża Lewandowska
Justyna Róża Lewandowska